

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 27 stycznia 1931 r.

Nr. 3-4

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polskich Inżyn. Kolejowych Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektryków Polskich.
Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.
Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stowarz. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.
Wołyńskie Stowarzyszenie Techników w Łucku.

Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Borystawiu.
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Rydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Toruniu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn. w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.
Stowarzyszenie Techn. Okręgu Skarżysko-Kamienna.

TRZEŚĆ:

Od Redakcji	A-5
Spadek ilości słuchaczy na czeskich politechnikach	A-5
Projekt Kolei Bihać-Kniu	A-6
Ze St. Techn. Pols. w Warszawie	A-7
Z koła Wodno-Meljoracyjnego	A-8
Regulamin Kół Stow. Techn. Pow. w Warszawie.	

TRZEŚĆ KRONIKI TECHNICZNEJ Nr. 2

Troski i zagadnienia tególni	9
Budowa statków	11
Walka z dumpingiem sowieckim	12
Nowe chłodnie w Rosji	12

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: 1/4 str. 140 zł., 1/2 str. 85 zł., 3/4 str. 55 zł., 1 str. 30 zł., 1 1/2 str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 3-4 — 50 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE

W piątek dnia 30 stycznia r. b. o godz. 8-jej wiecz. w Wielkiej sali gmachu S-nia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym p. prof. Maksymilian HUBER wygłosi odczyt p. t.: „Sprawozdanie z III Kongresu Międzynarodowego Mechaniki Technicznej w Sztokholmie w sierpniu 1930 r. (z przezrociami).”

Dnia 6 lutego r. b. inż. Wacław JARRA będzie mówił na temat: „Meksyk i jego znaczenie gospodarcze dla Polski, (z przezrociami), a dnia 13 lutego r. b. inż. Stanisław ZUCHMANTOWICZ wygłosi odczyt p. t.: „Budowa kabla telefonicznego Warszawa-Łódź-Cieszyn” (z pokazem filmu i przezroczy).”

II. KOMUNIKAT ZARZĄDU

Zarząd S-nia na posiedzeniu w dniu 30 grudnia r. 1930 uchwalił nie urządzać dorocznego reprezentacyjnego „BALU INŻYNIERSK EGO” w bieżącym karnawale. Zamiast Balu odbędzie się w dniu 31 stycznia r. b. WIECZORNICA, organizowana przez Koło Zebrań Towarzyskich.

III. KOMUNIKATY KÓŁ I WYDZIAŁÓW.

KOŁO ZEBRAŃ TOWARZYSKICH organizuje w sobotę dnia 31 b. m. WIECZORNICĘ wspólnie z Kołem Wawelberczyków i Związkiem Inżynierów Kolejowych (wzamięm dorocznego Balu Inżynierskiego.) Początek o godz. 9-jej wiecz. koniec o godz. 3-jej w nocy. Zaproszenia otrzymywać można u P. P. Członkini i Członków K. Z. T., w Kole Wawelberczyków i Zw. Inżynierów Kol. oraz w Kancelarii S-nia.

WYDZIAŁ URZĄDZEŃ ZDROWOTNYCH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ komunikuje, że najbliższe posiedzenie odbędzie się dnia 4 lutego r. b. o godz. 20-jej. Porządek dzienny: a) komunikaty Zarządu, b) odczyt kol. H. PRZYŁĘCKIEGO: „Aerofiltery Stronogowa w obecnym stadium rozwoju kanalizacji m. Moskwy, c) dyskusja, d) wolne wnioski.

W dniu 29 b. m. w czwartek o godz. 20-jej w Sali III-ciej odbędzie się WALNE ZEBRANIE ORGANIZACYJNE KOŁA OGRZEWNIKÓW z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie i sprawozdanie z czynności Komitetu Organiz. 2) Wybór przewodniczącego i sekretarza Zebr. Walnego. 3) Ustalenie wysokości składki członkowskiej. 4) Wybory władz Koła. 5) Sprawa członków gości. 6) Program najbliższych prac Koła. 7) Wolne wnioski.

IV. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 6—Wydział powiatowy Sejmiku w Krasnymstawie ogłasza konkurs na posadę TECHNIKÓW DROGOWYCH: jednego do budowy dróg o nawierzchni trwałej, drugiego do konserwacji dróg gruntowych i mostów.
- 8—AKWIZYTORÓW dla sprzedarzy artykułów z branży oświetleniowej i urządzeń reklam świetlnych poszukuje firma w Warszawie.
- 10—Magistrat m. Sanoka ogłasza konkurs na posadę INŻYNIERA MIEJSKIEGO z obowiązkiem prowadzenia kierownictwa elektrowni Miejskiej.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 5—INŻYNIER-MECHANIK, konstruktor w dziale samochodów, motocykli, traktorów specjalnie w dziale motorów wybuchowych, także lotniczych ma zaprojektowane i zdadne do wykonania konstrukcję motocykla 1-cylindrowego, magneta, taksonometru, z gwarancją zdatności konstrukcji motocykla: ma już wykonany i sfabrykowany motocykl 2-cyl. — poszukuje zajęcia w Warszawie.
- 7—INŻYNIER-MECHANIK dzielny fachowiec zmieni zajęcie od 1 marca r. b. lub wcześniej. Warunki skromne.

Sekcja Turystyczna Koła Sportowego przy Stowarzyszeniu T.P. w Warszawie

o r g a n i z u j e w y c i e c z k ę

d o

ZIEMI ŚWIĘTEJ I EGIPTU

**dla Członków Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych,
Ich Rodzin i Osób poleconych.**

Wyjazd z Warszawy dnia 21 marca, powrót 21 kwietnia 1931 roku.
Marszruta: Constanza, Konstantynopol (2 dni) Ateny (2 dni) Aleksan-
drja, Kair (4 dni), Jerozolima (4 dni Wielkiego Tygodnia i Niedziela
Wielkanocna), Heluan (8 dni) i z powrotem tą samą drogą.

Cena od osoby 2.385 zł.

Cena powyższa obejmuje: przejazdy kolejowe II kl. poc. pośp. i -II kl. okrętem (dla życzących jechać w I kl. okrętem dopłata 315 zł. w obie strony i 215 zł. w jedną stronę), dobre hotele, pokoje pojedyncze i podwójne — wedle życzenia, wyżywienie w ciągu całej wycieczki, t.j. od lunchu w dniu wyjazdu do małego śniadania w dniu powrotu, koszta zwiedzania t.j. koszta wstępu, przewodników i środków przewozowych, przewiezienie z dworców wzgl przystani do hotelu i odwrotnie, transport bagażu, opłaty portowe, opłata służby, podatki, koszt wyrobienia paszportu zagranicznego i wszystkich potrzebnych wiz — słowem wszystkie koszta związane z wycieczką.

Zapisy na wycieczkę przyjmuje Sekcja Turystyczna do dnia 15. lutego b. r. Przy zapisie należy wpłacić zadatek w wysokości 500 zł. na konto czekowe Stow. Techn. P. K. O. 128. Wyrobienie paszportów należy do Sekcji Turystycznej, do której przy zapisaniu się należy nadesłać: krajowy dowód osobisty, 5 fotografii paszportowych z których jedna ze stwierdzoną tożsamością przez Władzę Administracyjną, zezwolenie Władz Wojskowych — dla Oficerów rezerwy, książeczkę wojskową — dla Szer. rezerwy.

P. P. Członków życzących wziąć udział w wycieczce, prosimy o wypełnienie poniższej deklaracji i nadesłanie do Sekcji Turystycznej.

Zgłaszam swój udział w wycieczce Sekcji Turystycznej przy Stow. T.P. do Ziemi Świętej i Egiptu. Zadatek wpłaciłem na konto P.K.O. 128 w Warszawie. W wycieczce wezmę udział łącznie z

(podać kto towarzyszy lub jest polecony). Paszporty krajowe z 5 fotografiami załączam. Resztę należności prześlę do dnia 15 marca 1931 roku. Do wycieczki dołączam się w Proszę o przysłanie karty uczestnictwa.

Wyraźny podpis i adres:

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Katowice, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

górnictwa,
hutnictwa,
przemysłu
i budownictwa.

INŻYNIERÓW ELEKTRYKÓW poleca

Spółeczne Biuro Pośrednictwa Pracy przy
ZWIĄZKU INŻYNIERÓW-ELEKTRYKÓW.

Warszawa, Mokołowska 40-3.

Oderwać, włożyć do koperty i wysłać!

Dokładny adres
wysyłającego

Do

*Sekcji Turystycznej Koła Sportowego
przy Stowarzyszeniu Techników Polskich*

WARSZAWA
Czackiego 3/5.

Polska Bibliografia Techniczna.

- 1929 728
 P Archkt. Nr. 4
 T JASIENSKI HENRYK. Parę przygodnych uwag porównawczych o kilku nowych domach mieszkalnych. 2300 sł.
- 1929 728
 P Archkt. Nr. 5
 T JASIENSKI HENRYK. Kilka refleksyj na temat odmiennych rozwiązań znanych programów i problemów. 1400 sł.+7 rys.
- 1926 728.5
 P Archkt. Nr. 6-7
 T Konkurs na pensjonat w Krynicy. 980 sł.+77 rys.
- 1925 91 (399)+728.28
 P Archkt. Nr. 1
 T KRZYWDA-POLKOWSKI FRANCISZEK. Wrażenia z pobytu w kraju drapaczów nieba. 6300 sł.+53 rys.
- 1925 728.1
 P Archkt. Nr. 2
 T Kolonja oficerska na Żoliborzu, 990 sł.+50 rys.
- 1925 725.5
 P Archkt. Nr. 3
 T Konkurs na gmach Kasy Chorych w Krakowie. 1400 sł.
- 1925 726.6
 P Archkt. Nr. 4
 T KULCZYCKI K. Konkurs na gmach Katedry w Katowicach. 1870 sł.
- 1925 745 (064) (44)
 P Archkt. Nr. 5
 T KUNRZEK HENRYK dr. Kilka uwag o Wystawie Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu. 1720 sł.
- 1925 72 (071.1)
 P Archkt. Nr. 6
 T GAŁĘZOWSKI JÓZEF. Wydział architektury Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. 540 sł.
- 1925 72:37.01
 P Archkt. Nr. 6
 T SZYSZKO-BOHUSZ ADOLF. System nauczania architektury. 400 sł.
- 1925 728.3
 P Archkt. Nr. 7
 T W. E. Kolonje willowe w Krakowie. 1440 sł.
- 1925 333.322+725
 P Archkt. Nr. 8
 T EKIELSKI W. Kraków po wojnie. 1200 sł.
- 1925 725.1
 P Archkt. Nr. 8
 T KULCZYŃSKI K. i WIERZCHOWSKI W. Gmachy P. K. O. i Izby Skarbowej w Krakowie. 2000 sł.
- 1925 727
 P Archkt. Nr. 9
 T FADANIER FRYDERYK. Konkurs na gmach Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Pszczynie. 1200 sł.
- 1927 62 (062) (2)
 P Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10
 T II Zjazd Polskich Techników Zrzeszonych. 2400 sł.
- 1927 347.56:62
 P Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 11
 T Wnioski Polskiego Towarzystwa Politechnicznego w sprawie uprawnień inżyniera i technika. 1080 sł.
- 1927 019.963 21
 P Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 11
 T Klasyfikacja dziesiąta („Classification Décimale” wyd. Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego rok 1927 Znak. klas. dzies. 025.45). 2880 sł.+3 tabl.
- 1927 019.963.21
 P Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 12
 T Klasyfikacja dziesiąta („Classification Décimale” wyd. Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego r. 1927 Znak. klas. dzies. 025.45). 2100 sł.
- 1925 62 (062)
 P Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 1-2
 T Statut Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych. 1230 sł.

SZEMAT REGULAMINU

dla Kół Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie.

§ 1. Koło jest organizacją wewnętrzną Stowarzyszenia, istniejącą na zasadzie § 20 statutu S-nia i jako takie nie jest jednostką prawną. Koło może występować nazewnątrz S-nia, albo za pośrednictwem Zarządu S-nia, albo w imieniu własnym, ale za każdorazową zgodą Zarządu S-nia.

§ 2. Koło ma za zadanie...

(zadania nie szersze, niż przewiduje § 3 statutu S-nia).

§ 3. Dla osiągnięcia powyższych zadań Koło:

(środki działania wg. 4 statutu S-nia, odpowiednio do § 2 regulaminu Koła) i bezpośrednio prorozumiewa się z Kółami i Wydziałami Stowarzyszeń, wchodzących do obecnego Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, a ewentualnie późniejszego Polskiego Towarzystwa Technicznego.

§ 4. Koło składa się z członków zwyczajnych, którymi mogą być rzeczywisci członkowie S-nia, członków nadzwyczajnych, którymi mogą być członkowie nadzwyczajni S-nia oraz tak rzeczywisci jak i nadzwyczajni członkowie innych Stowarzyszeń, należących do Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, względnie do P. T. T., oraz członków gości, którymi mogą być osoby, nie należące do żadnego ze Stowarzyszeń, wchodzących w skład Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, względnie P. T. T. Ilość członków-gości nie może przewyższać $\frac{2}{3}$ ogólnej ilości członków członków zwyczajnych i członków nadzwyczajnych Koła.

§ 5. Kandydat na członka Koła winien złożyć Zarządowi Koła odpowiednią deklarację, podpisaną przez dwóch członków Koła. Zarząd Koła decyduje o przyjęciu kandydata. W razie odmowy kandydatowi przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania Koła.

U w a g a: Najmniejszą ilość członków Koła, niezbędną dla otwarcia czynności Koła, określa Walne Zebranie Stowarzyszenia przy zatwierdzeniu regulaminu Koła.

§ 6. Koło korzysta z sal w gmachu S-nia dla swych posiedzeń i zebrań oraz z innych urządzeń S-nia na zasadzie porozumienia z Zarządem S-nia.

§ 7. Członkowie zwyczajni, nadzwyczajni i goście wpłacają do kasy Koła jednorazowe wpisowe przy wstępowaniu do Koła oraz stałą składkę roczną. Wysokość wpisowego oraz stałej składki rocznej jest określana i może być zmieniana przez Walne Zebranie Koła.

Od Redakcji

W dniu 20 grudnia r. ub. ukazał się pierwszy numer nowopowstałego miesięcznika technicznego w Poznaniu pod tytułem: „Technika i Przemysł”, organu Stowarzyszenia Techników Polskich w Poznaniu. Jak wskazuje sam tytuł, a co potwierdza odezwa wydawców, czasopismo to służyć ma interesom techniki i przemysłu, informując miejscowe społeczeństwo i całą Polskę o ich lokalnych potrzebach i bolączkach i pobudzając ogół do usilnego popierania rodzimego przemysłu. Witając z koleżeńską życzliwością powstanie nowej placówki prasy technicznej w Polsce, a z uznaniem podnosząc wypowiedziane hasła i zamiary, życzymy nowemu organowi powodzenia w żmudnej pracy torowania nowych dróg polskiej myśli technicznej na tak doniosłym odcinku gospodarczym, jaki dziś dla całego państwa stanowi Wielkopolska Szczęść Boże!

Spadek ilości słuchaczy - słowian na czeskich politechnikach w Czechosłowacji

W numerze 22-im „Casopisu Ceskoslovenskych inženýru“ z dn. 25 listopada 1930 r. podaje inż. J. B. Slavik ciekawą statystykę, dotyczącą ilości słuchaczy 4 wyższych szkół technicznych w Czechosłowacji (2 czeskie, w Pradze i Bernie Morawskim, oraz 2 niemieckie w tychże miastach. Podana poniżej tablica jasno wyobraża ruch słuchaczy w tych zakładach w latach szkolnych od 1919/1920 do 1928/1929.

i stwierdza, iż na politechnikach czeskich żywioł rodzimy stoi prawie w miejscu, a słowiański się cofa i spadł blisko o 6%; natomiast na politechnikach niemieckich miejscowy żywioł niemiecki wzrósł nieznacznie (o 1.5%, a słowiański wzmógł się bardzo). Biorąc więc ogólnie, przy spadku frekwencji w całym państwie o 10,4%, żywioł słowiański wśród całkowitej liczby słuchaczy wzrósł o 22,3% w stosunku do stanu z roku szkolnego 1920/1921; lecz cały ten wzrost pochłonęły politechniki niemieckie.

Ten przykry dla gospodarzy kraju, i dla ich słowiańskiej ideologii fakt uderzył autora i, wskazując społeczeństwu czeskiemu na wielkie gospodarstwo, a doniosłe polityczne znaczenie kształcenia we własnych szkołach technicznych obcej młodzieży, podają również szereg przyczyn tego zjawiska;

1^o niewczesna polityka nacjonalistyczna przez żądanie od słowian dodatkowych egzaminów na politechnikach czeskich z ry-

sunków i geometrii wykreślnej, czego nie stosowały politechniki niemieckie.

2^o większy obszar programów i płynące stąd przedłużenie czasu studjów z normalnych 9 semestrów do 14 rzeczywistych;

3^o brak podręczników i literatury fachowej w języku wykładowym na politechnikach czeskich.

Słusznie też autor stwierdza, iż taki objaw przejścia młodzieży słowiańskiej, nieznajdującej u siebie w ojczyźnie miejsca w szkołach, ze szkół czeskich do niemieckich, szkodliwie wpływa na interesy państwa i przemysłu w Czechosłowacji.

Lata szkolne	Ilość słuchaczy													
	Czeskie zakłady				Niemieckie zakłady				w całym państwie					
	ob. czesk.		Słowian		ob. czesk.		słowian		ob. czesk.		słowian			
	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%		
1919 — 1920	5149	89,4	648	10,6	^(x) 1484	87,5	^(x) 185	12,5	^(x) 6633	87,4	^(x) 833	12,6		
1920 — 1921	5423	82,6	1142	17,4	3829	83,4	766	16,6	10394	84,5	1908	15,5		
1921 — 1922	5861	69,7	2542	30,3	3567	82,4	760	17,6	9428	65,0	3302	35,0		
1922 — 1923	5000	64,6	2735	35,4	2906	88,6	376	11,4	7906	71,8	3111	28,2		
1923 — 1924	4656	62,8	2755	37,2	2749	83,1	558	16,9	7405	69,1	3313	30,9		
1924 — 1925	4760	62,5	2860	37,5	^(x) 1498	75,4	^(x) 369	24,6	^(x) 6258	66,1	^(x) 3224	33,9		
1925 — 1926	5063	66,1	2579	33,9	2792	76,0	883	24,0	7855	69,4	3462	30,6		
1926 — 1927	5091	71,4	2038	28,6	2917	75,4	954	24,6	8008	72,8	2992	27,2		
1927 — 1928	5441	77,2	1604	22,8	^(x) 1569	75,0	^(x) 518	25,0	^(x) 9132	76,8	^(x) 2122	23,2		
1928 — 1929	5423	83,3	1086	16,7	3885	67,8	1251	32,2	9308	80,0	2337	20,0		
Wzrost	w la- tach 1920/21		—	—	—	—	56	1,5	485	63,8	—	—	429	22,3
Spadek	1928/29		—	—	66	5,8	—	—	—	—	1086	10,4	—	—

U W A G A Cyfry oznaczone (X) nie zawierają danych z niemieckiej politechniki w Bernie Morawskim, za lata szkolne: 1919/1920, 1925/1926 i 1927/1928

Bl.

Projekt kolei Bihać-Knin w Jugosławji

(Technicki list Nr 20 31. X. 1930 r. Prof. Inż. Jerko Alacevic)

W nadzwyczaj ciekawym artykule, zamieszczonym w organie Związku Jugosłowiańskich Inżynierów i Architektów, prof Jerko Alacevic omawia sprawę budowy nowej linii kolejowej Bihać - Knin mającej połączyć Split z Zagrzebiem i Białogrodem. Znaczenie powyższej kolei, łączącej wewnętrzną część Jugosławji z wybrzeżem morza Adryatyckiego, jest niezmiernie doniosłe nie tylko ze względu na możliwości tranzytowe (Węgry - Adryatyk) lecz również ze względu na możliwości eksportowe Jugosławji. Budowa powyższego odcinka 88 lub 110 km.

(dwa projekty) skróciłaby odległość z Beogradu do Splitu z 873 na 668 km, czyli o 23%, a z Banja Luka do Splitu z 648 na 310 km, czyli o 52 %. Odpowiednio do tego zmniejszenia odległości zmniejszą się oczywiście koszta przewozu artykułów eksportowych, przeważnie rolniczych, co ma pierwszorzędne znaczenie, szczególnie przy obecnie panującej niższej cenie na produkty rolnicze.

Budowa powyższego odcinka kolei spotyka niestety na bardzo poważne trudności ze względu na niezmiernie górzysty teren. Naprzykład na odcinku 58 kilometrowym kolej z 370 mtr po przez 7 tuneli na km. 22 wznosi się na 670 mtr. i następnie opada do 220 mtr. na 58 km. przy spadkach dochodzących do 22^o/oo. Koszt budowy kolei w dwóch alternatywach wynosi przy 88 km. — 256.282,000 dinar. czyli ok. 2.930,000 dinar. na km, zaś przy 110 km. — 465.208,000 dinarów, czyli ok. 4.230,000 dinarów za km.

Wzrost kosztu budowy za kilometr tłumaczy się koniecznością wykonania większej ilości tuneli i wiaduktów przy drugiej alternatywie.

Artykuł prof. J. Alacević'a zawiera szczegółowe porównanie obydwóch alternatyw.

Kończy swój artykuł autor podkreślając znaczenie morza dla Jugosławii i nawołując do budowy pow. odcinka kolei, pomimo piętrzących się trudności, aby skrócić odległość do portu.

Myśl techniczna w obu narodach słowiańskich u nas i u nich, jest jednakowo nastawiona pod hasłem wyjścia na morze.

Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie

Dnia 16 stycznia 1931 r. p. Olgierd Langer wygłosił w Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie odczyt p. t.: „Zastosowanie nowoczesnej reklamy w przemyśle budowlanym”.

We wstępie prelegent przedstawił walkę wytwórcy o kieszeń spożywczy, rozgrywającą się obecnie nadzwyczaj ostro w związku z wielkim rozwojem możliwości produkcji, prześcigającej zdolności konsumpcji. Jako sposoby walki występują agresywne metody sprzedaży. Należy przewyciężyć nie tylko wytwórców własnej gałęzi przemysłu, ale i wszystkich innych, gdyż może do nich trafić pieniądź spożywczy. Reklama w przemyśle budowlanym jest obecnie źle postawiona. Należy wzbudzić powszechne zainteresowanie reklamą przemysłu budowlanego, a nie specjalistów — fachowców. Należy zrozumieć, że przeciętny człowiek interesuje się gotowem mieszkaniem, a nie materiałami budowlanymi. Prelegent uważa za bardzo wskazany sposób reklamy przemysłu budowlanego, stałe wystawy mieszkań i domów, ogłaszanie dostosowanych do psychologii ogółu artykułów w prasie i wydawanie broszur. Reklama w budownictwie jest rzeczą konieczną, z którą nie można zwlekać, ponieważ może okazać się sytuacja, że gdy do Kraju przyjdą pieniądze zabierze je inny przemysł, umiający lepiej zainteresować publiczność. Reklamując gotowe mieszkania, reklamujemy cały szereg przemysłów, składających się na budowę i urządzenie mieszkania. W swoim interesie cały szereg przedsiębiorstw musi się składać

na reklamę przemysłu budowlanego, obniżając przez znaczne zresztą koszty własne reklamy.

W dyskusji, która wywiązała się po odczycie, zabierali głos: inż. Manduk, inż. Wojciechowski przewodniczący zebrania prof. Radzi-szewski.

Z KOŁA WODNO-MELJORACYJNEGO PRZY STOWARZYSZENIU TECHNIKÓW W WARSZAWIE.

Dnia 9 b. m. odbyło się zebranie Koła Wodno-Meljoracyjnego, na którym inż. W. Herniczek wygłosił referat o „Potrzebach meljoracyjnych Województwa Poleskiego”. Prelegent pominął prace Biura Projektów Meljor. Polesia, do którego należy wykonanie odpływów głównych, t. j. regulacja rzek żeglownych i spławnych a przedstawił jedynie prace Międzykomunalnego Związku Meljoracyjnego w Brześciu, który wykonuje odpływy drugorzędne systemem szarwarkowym, organizowanym przez samorządy. Zadanie tego Związku posiadającego własne biuro techniczne jest bardzo poważne, bo według programu obliczonego na lat 20, powinien on wykonywać rocznie około 500 km. rowów o kubaturze wykopu ok. 1 milj. m³, by ukończyć meljorację podstawowe mniej więcej w okresie prac scaleniowych i meljoracyjnych prowadzonych przez O. U. Z. w Brześciu. Roczne obciążenie 10 powiatów wojew. Poleskiego na utrzymanie biura technicznego wynosi około 220 tys. zł. Naturalnie meljoracje szczegółowe, które powinny postępować równoległe za pracami Związku są pozostawione własnej inicjatywie i kosztom zainteresowanych, którzy mogą zawiązywać spółki wodne i korzystać z pożyczek P. B. R.

Na zakończenie przedstawił prelegent szereg postulatów natury technicznej i finansowej, mających wielkie znaczenie dla poparcia akcji tamtejszych samorządów, dysponujących jedynie kapitałem pracy szarwarkowej.

Referat wzbudził wielkie zainteresowanie wśród obecnych. Po referacie inż. Zakaszewski zdał sprawozdanie z przebiegu obrad nad projektowaną przez Min. Rob. Publ. ustawą dla inżynierów cywilnych i izb inżynierskich. Stowarzyszenie Techników, po wysłuchaniu opinii na posiedzeniu delegatów Kół i Wydziałów, nie powzięło jeszcze żadnej rezolucji.

(—) Inż. J. Raczyński

- P** 1925 62 (062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 3-4-5
T Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie za r. 1924 (sprawozd. 26) wygł. na Walnem Zebraniu Członków w dn. 1 maja 1925 przez członka Rady inż. T. Baniewiczza. 3960 sł.
- P** 1925 623+355
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 6
T GNOINSKI KSAWERY inż. Technika w obronie państwa i stanowisko inżyniera w wojsku. 1360 sł.
- P** 1925 623+355
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 6
T RODOVICZ STANISŁAW inż. Technika w obronie państwa i stanowisko inżyniera w wojsku (koreferat) 530 sł.
- P** 1925 338
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7
T DERYNG B. dr. inż. Pałace zagadnienie. 1840 sł.
- P** 1925 623(063)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7
T II Zjazd Sekcji Technicznej Tow. Wiedzy Wojskowej. 1040 sł.
- P** 1925 62(063)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 8
T Protokół II Zjazdu Delegatów Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych w dniach 28, 29 i 30 listopada 1925 r. w Wilnie. 2210 sł.
- P** 1925 62(062)(3)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 8
T Regulamin Rady Naukowo - Technicznej 540 sł.
- P** 1926 92(Staszic)(064.5)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 1-2-3
T Obchód ku czci Stanisława Staszica w Stow. Techników. 630 sł.
- P** 1926 62(062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 1-2-3
T Sprawozdanie z działalności Stow. Inżynierów i Architektów w Poznaniu za r. 1925. 560 sł.
- P** 1926 62(062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 4-5
T Sprawozdanie z działalności Stow. Techników Polskich w Warszawie za r. 1926 (sprawozd. 27) wygł. przez członka Rady T. Baniewiczza na Ogólnem Zebraniu Członków w dn. 16-IV-1926r. 6240 sł.
- P** 1926 338.9:621
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 6
T ŁOZINSKI C. Środki odrodzenia przemysłu w Polsce. 1260 sł.
- P** 1926 62(063)(=91.8)(438)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 6
T Protokół Zjazdu Delegatów Słowiańskich Związków Inżynierskich w dn. 12 V. 1926 w Warszawie. 1630 sł.
- P** 1926 354(438):62
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7-8-9
T ANDRZEJOWSKI ST. inż. Ministerstwo Komunikacji. 2520 sł.+1 tabl.
- P** 1926 351:69
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7-8-9
T Ustawa budowlana. 6300 sł.
- P** 1926 62(062)(3)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7-8-9
T Projekt statutu Polskiego Towarzystwa Technicznego. 3240 sł.
- P** 1926 62(063):347.948
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7-8-9
T Sprawozdanie z 3-go Międzynarodowego Kongresu Inżynierów Doradców w Warszawie w dn. 13 do 16 maja 1926 r. 1440 sł.
- P** 1926 62(063):347.948
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 7-8-9
T Sprawa udziału Niemców w 3-im Kongresie Międzynarodowym Inżynierów-Doradców. 320 sł.
- P** 1926 347.948:62
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T GNOINSKI KSAWERY inż. Eksperytyzy techniczne sadowe. 800 sł.
- P** 1926 01(062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T RODOVICZ STANISŁAW inż. Kilka słów o Międzynarodowym Instytucie Bibliograficznym w Brukseli. 810 sł.
- P** 1926 347.948:62
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T Działalność doradcza w techn. 300 sł.
- P** 1926 011.1
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T Skorowidz alfabetyczny działów wg. systemu dziesiątego (skrót używany w Bibliotece Stow. Techn. Polsk. w Warszawie.) 1600 sł.

Prócz powyższych składek członkowie-goście, nie będący członkami S-nia, ani członkami rzeczywistymi innych Stowarzyszeń, należących do Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, względnie do P. T. T., przy wejściu do gmachu Stowarzyszenia wpłacają do kasy S-nia obowiązujące opłaty.

§ 8. Fundusze Koła tworzą się z wpisowego i ze składek członków (c. d. wg. § 15 statutu S-nia, zależnie od charakteru Koła).

§ 9. Rokiem sprawozdawczym Koła jest rok kalendarzowy.

§ 10. Sprawozdanie z działalności Koła za ubiegły rok kalendarzowy winno być sporządzone i przesłane Zarządowi S-nia oraz Radzie Delegatów przed końcem lutego roku następnego.

§ 11. Sprawami Koła zarządzają Walne Zebrania Członków Koła i Zarząd Koła.

§ 12. Walne Zebranie jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych członków Koła, jeżeli o miejscu i o terminie członkowie byli powiadomieni przez:

- a) ogłoszenie w lokalu S-nia, wywieszone na przeznaczony do tego tablicy przynajmniej na jeden tydzień przed terminem zebrania;
- b) jednokrotne ogłoszenie przynajmniej na jeden tydzień przed terminem zebrania, umieszczone w czasopiśmie, wyznaczonym przez poprzednie Walne Zebranie;
- c) pisemne zawiadomienie, skierowane do wszystkich członków Komisji Rewizyjnej Koła.

W ogłoszeniach i zawiadomieniach o wyznaczeniu Walnego Zebrania winien być podany wykaz spraw, które będą na tem Zebraniu rozpatrywane. Sprawy nieobjęte powyższym wykazem mogą być rozpatrywane, lecz nie mogą być rozstrzygane.

§ 13. Uchwały Walnego Zebrania zapadają zwykłą większością głosów, za wyjątkiem decyzji w sprawie likwidacji Koła.

Przewodniczącym Walnego Zebrania może być tylko członek zwyczajny Koła, nie będący ani członkiem Zarządu, ani członkiem Komisji Rewizyjnej Koła.

Protokół Walnego Zebrania winien być wpisany do księgi protokółów w ciągu dwóch tygodni po odbytem Zebraniu i podpisany przez Prezydium Zebrania, a odpis protokołu w tym samym terminie winien być przesłany Zarządowi Stowarzyszenia.

§ 14. Walne Zebrania bywają: sprawozdawczo-budżetowe i nadzwyczajne.

§ 15. Doroczne Walne Zebranie sprawozdawczo-budżetowe zwołuje Zarząd Koła nie później niż 15 lutego każdego roku celem:

- a) rozpatrzenia sprawozdania za ubiegły rok sprawozdawczy, budżetu na rok następny, oraz ich zatwierdzenia;
- b) oznaczenia wysokości wpisowego i składki członkowskiej;
- c) wyboru członków Zarządu Koła, Komisji Rewizyjnej, delegata i jego zastępcy do Rady Delegatów, względnie delegatów na Zjazdy przedstawicieli odpowiednich Kół celem utworzenia Stałej Delegacji (§ 27 statutu P. T. T.); Koła zawodowe winny pozatem dokonać wyboru delegatów do Rady Naukowo-Technicznej.

Bierne prawo wyboru do Zarządu Koła, do Komisji Rewizyjnej, na delegata i jego zastępcę do Rady Delegatów i do Rady Naukowo-Tech-

- P** 1926 62(063)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T Protokół Zjazdu Delegatów Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych w Bydgoszczy w 25 i 26 września 1926 r. 2640 sl.
- P** 1926 62(063)(-91.8)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 12
T GUDEFF A. inż. delegat Bułgarii. Literatura techniczna w krajach słowiańskich (skrót referatu wygł. na Zjeździe Organizacyjnym Fis'a w maju b. r. w Warszawie) 630 sl.
- P** 1926 62(063)
B II Zjazd Polskich Techników Zrzeszonych. 900 sl.
- P** 1926 62(062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 12
T Skrót sprawozdania Polskiego Towarzystwa Politechnicznego za r. 1915. 1410 sl.
- P** 1926 62(062)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 12
T Polskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Woj. Śląskiego. 330 sl.
- P** 1926 38(071)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 12
T Komunikat Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów 630 sl.
- P** 1926 62(063)(=91.8)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 6
T Protokół Zjazdu Delegatów Słowiańskich Związków Inżynierskich w dn. 12 maja 1926 w Warszawie. 3710 sl.
- P** 1926 656.6.387
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Techn. Nr. 10-11
T RUMMEL P. J. Skrót odczytu wygłoszonego w czasie IV Zjazdu Delegatów Związku P. ZT. w Bydgoszczy. 360 sl.
- P** 1930 537.531:338
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T ŁUKASZEWSKI TADEUSZ kpt. Promienie X oraz ich zastosowanie przemysłowe. 1800 sl.+4 rys.
- P** 1930 338 (438)
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1, 2, 3
T BIEGELEISEN L. prof. dr. Samowystarczalność przemysłu Polski.
- P** 1930 669.14+620.19
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T KRAUZE L. inż. Stal nierdzewiąca. 2970 sl.+8 rys.
- P** 1930 691.7+629.1
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T L. M. inż. Transportowanie płynnego żelaza. 160 sl.+1 rys.
- P** 1930 665.7
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T ŁUKASZEWSKI T kpt. Jak można usunąć pierwiastki trujące z gazu świetlnego? 600 sl.
- P** 1930 623.412
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T ŁUKASZEWSKI T. kpt. Nowe dzieła współczesne. 660 sl.+5 rys.+5 tabl.
- P** 1930 623.438.3
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T S. K. por. Nowy czołg amerykański. 240 sl.+1 rys.
- P** 1930 621.396.6+608
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T PLEBAŃSKI J. inż. Najnowsze wynalazki w dziedzinie budowy odbiorników radiowych. 870 sl.+12 rys.
- P** 1930 654.91:629.13 (43)
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T Z. M. mjr. Sygnalizacja na usługach lotnictwa niemieckiego. 570 sl.+3 rys.
- P** 1930 629.135.5
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T „Lotnik“. Hydroplan olbrzym-DoX. 280 sl.+1 rys.
- P** 1930 629.132
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T „Lotnik“. Sterowiec olbrzym-R 101. 80 sl.+1 rys.
- P** 1930 629.13
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 1
T Hamowanie samolotów (La Science Moderne). 400 sl.
- P** 1930 551.2
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 2
T ŁUKASZEWSKI TADEUSZ. Czy można przewidzieć trzęsienia ziemi? 930 sl.+3 rys.
- P** 1930 539.1+530.112
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 2
T BURDECKI F. dr. Atomy i fale eteru. 900 sl.+2 rys.
- P** 1930 535:617
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 2
T ŁUKASZEWSKI TADEUSZ. Leczenie ran przy pomocy naświetlania. 770 sl.+3 rys.
- P** 1930 621.47
B Wynalazki i Odkrycia Nr. 2
T BURDECKI F. dr. Maszyny słoneczne. 950 sl.+2 rys.

nicznej oraz na delegatów na zjazdy przysługuje tylko zwyczajnym członkom Koła.

Nazwiska osób, wybranych do Zarządu, do Komisji Rewizyjnej oraz na delegata i jego zastępcę do Rady Delegatów i do Rady Naukowo-Technicznej winny być zakomunikowane Zarządowi S-nia i Radzie Delegatów w ciągu tygodnia po odbytych wyborach.

Prócz wyżej wymienionych spraw Walne Zebranie sprawozdawczo-budżetowe, jak i Walne Zebranie nadzwyczajne, może rozpatrywać i decydować przyjmowanie, wykreślanie i wykluczanie członków Koła; regulaminy wewnętrzne dla Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Komitetu Kwalifikacyjnego oraz inne sprawy, wniesione przez Zarząd Koła, lub zgłoszone przez członków Koła.

§ 16. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd Koła w razie uznania potrzeby takiego Zebrania, oraz na żądanie, zgłoszone przez Komisję Rewizyjną Koła lub conajmniej $\frac{1}{5}$ jego członków.

§ 17. Zarząd Koła składa się conajmniej z 3-ch członków, wybranych przez Walne Zebranie. Ilość członków Zarządu, kolejność ich ustępowania, podział między nimi czynności, sposób wyboru przewodniczącego i zastępcy określa regulamin wewnętrzny Koła.

§ 18. Zarząd Koła kieruje sprawami Koła, zgodnie z regulaminem Koła oraz z uchwałami Walnego Zebrania członków Koła i własnym regulaminem wewnętrznym, rozporządza funduszami Koła, zgodnie z budżetem, układa sprawozdania roczne, zwołuje Walne Zebrania, reprezentuje Koło w stosunkach z Zarządem S-nia.

§ 19. Koło może być rozwiązane na zasadzie uchwały Walnego Zebrania członków S-nia na wniosek postawiony przez Zarząd S-nia z własnej inicjatywy, lub też na skutek odpowiedniej uchwały Walnego Zebrania Koła. Uchwała co do likwidacji Koła winna być rozpatrzona przez dwa kolejne Walne Zebrania Koła z odstępem nie mniej niż 7 i nie więcej niż 14 dni jedno po drugim; na pierwszym z tych zebrań sprawa likwidacji może być tylko rozpatrywana, przyczem winna być odczytana opinia Komisji Rewizyjnej Koła. Uchwała w sprawie likwidacji może być powzięta na drugim z powyższych Zebrań, przyczem do prawomocności, postanawiającej likwidację, niezbędna jest większość $\frac{3}{4}$ obecnych na Zebraniu. Walne Zebranie członków S-nia przed rozpatrzeniem wniosku o likwidacji Koła winno wysłuchać opinii Rady Delegatów w tej sprawie. W razie zatwierdzenia przez Walne Zebranie S-nia likwidacji Koła jednocześnie winno być zdecydowane, na jaki cel zostaną przeznaczone fundusze Koła.

Niniejszy szemat regulaminu został zatwierdzony przez Walne Zebranie Członków S-nia w dniu 19 grudnia 1930 r. i obowiązuje od dnia 1 stycznia 1931 r.

**WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW**

**STOWARZYSZEŃ
TECHNICZNYCH
NALEŻĄCYCH**

**DO ZWIĄZKU POLSKICH
ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH**

CZŁONKOWIE ZRZESZONYCH TOWARZ.

NABYWAĆ MOGĄ

W KANCELARJI

ZWIĄZKU

W CENIE 10 ZŁ.

Za przesyłkę dolicza się 1 zł.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁOTYCH

OD REDAKCJI.

Warunki ekonomiczne zmuszają nas często do odmówienia sobie zakupu bieżących dzieł fachowych, a nawet prenumeraty większej ilości czasopism technicznych i w ten sposób jesteśmy często odcięci od możliwości śledzenia rozwoju myśli technicznej w kraju i zagranicą.

Pragnąc zaradzić temu brakowi, wydajemy w dalszym ciągu przy „Wiadomościach“ dodatek

„Kronika Techniczna“.

Dodatek Powyższy obejmuje treść ciekawych zagadnień poruszonych w piśmiennictwie fachowym krajowym i zagranicznym.

Każdy z Kolegów może zostać współpracownikiem. Przyjęte przez Komisję Redakcyjną artykuły będą honorowane.

Prosimy kolegów o przysyłanie do Redakcji życzeń i informacji, jakie dziedziny ich interesują.

Kronika Techniczna zaczęła wychodzić od kwietnia 1930 r.

Nr. 1 Kroniki w 1931 roku został dołączony jako okazowy do Nr. 1—2 w roku 1931 i przesłany do wszystkich członków.

Następne numery będą dołączone do Wiadomości tylko tym członkom, którzy wpłacą dodatkową prenumeratę za kwartał — Zł. 4, do P. K. O. na konto Nr. 5878.

Uprzedzamy, że Nr. 2 Kroniki wyjdzie 27 stycznia, pragniemy, żeby Kronika ukazywała się co 2 tygodnie.

Ponieważ nakład regulujemy w stosunku do ilości prenumeratorów, więc nowi prenumeratorzy zechcą łaskawie wpłaty uiścić przed 22 stycznia, a to dlatego żeby można było określić wysokość nakładu, opóźnionym bowiem nie możemy gwarantować dostarczenia uprzednich numerów Kroniki Technicznej.
